

УДК 338.48 : 658

І.М.ПИСАРЕВСЬКИЙ, д-р техн. наук, О.В.ПОЗНЯКОВА

Харківська національна академія міського господарства

ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ КОМПЛЕКСІВ

Розглядаються питання підвищення ефективності реалізації інвестиційних проєктів будівництва і реконструкції готельно-ресторанних комплексів на ділянках будівельного лагу: проєктний та експлуатаційний. Узагальнено досвід, наведено найважливіші питання та проблеми, розгляд яких під час проєктування та експлуатації дозволить значно підвищити ефективність реалізації інвестиційних проєктів.

Реалізації інвестиційних будівельних проєктів у вітчизняних і зарубіжних публікаціях приділяється значна увага. Особливо це стосується підвищення економічної ефективності стадії їх реалізації, оскільки це пов'язано з переходом визначення економічної ефективності проєктів від приведених витрат до дисконтованих витрат і результатів. З одного боку, економічна ефективність реалізації інвестиційних будівельних проєктів розглядається на стадії проєктування, коли закладаються основні базові рішення: інженерні, організаційно-технологічні і фінансові. З іншого боку – під час будівництва: матеріально-технічне постачання, закупівля, транспорт та ін.

Розглянемо питання підвищення економічної ефективності реалізації інвестиційних будівельних проєктів готельно-ресторанних комплексів під час проєктування, оскільки матеріально-технічне постачання, закупівля, транспорт тощо розглядається в загальнобудівельному вимірі.

Питання 1. На стратегічному інтервалі часу узгоджується час будівництва за національними стандартами та стандартами країн іноземних інвесторів [1, 3]. На підставі відокремлених функціональних частин готельно-ресторанного комплексу виділяються пускові комплекси, ввід в експлуатацію яких дозволяє одержувати результат вже під час будівництва [2]. На підставі узгодженого маркетингового плану здійснюється прив'язка вводу пускових комплексів до інтервалу часу проєкту в цілому [2]. Розробляється фінансовий план реалізації проєкту в цілому з побудовою «фінансово-часових полів» [3]. Розробляється комплексний проєкт організації будівництва готельно-ресторанного комплексу.

Питання 2. В рамках програми інвестиційних будівельних проєктів готельно-ресторанних комплексів задача пускових комплексів СВРО-2012 набуває особливого значення, оскільки черга їх вводу без

прив'язки до конкретного інвестиційного проекту дозволяє отримати додатковий ефект від реалізації програми в цілому, тобто застосовується механізм управління задачею об'єктів в експлуатацію.

Питання 3. Враховуючи різкий перепад попиту на готельно-ресторанні послуги, особливо в світлі проведення в Україні чемпіонату світу з футболу Євро-2012, в проектні рішення закладаються гнучкі схеми планування приміщень готельного та ресторанного блоків в їх органічному взаємозв'язку. Це дозволить з мінімальними витратами переобладнувати (на вимогу часу) приміщення, швидко реагувати на зміни попиту населення в сфері послуг і врешті решт максимально підвищити економічну ефективність інвестиційних будівельних проектів готельно-ресторанних комплексів на стадії їх реалізації.

Питання 4. При проектуванні проектів і програм інвестиційних будівельних проектів готельно-ресторанних комплексів на стратегічному інтервалі часу слід застосовувати «скользящее проектирование», коли планування коригується з річною прив'язкою (1+N років). Такий підхід дозволяє знизити можливе підвищення вартості будівництва під час його здійснення як генпідрядника, так і субпідрядників, що знаходить своє втілення в питаннях договірної роботи.

Підсумовуючи вищевикладене, можна визначити, що комплексне розв'язання питань 1-4 дозволяє суттєво підвищити економічну ефективність інвестиційних будівельних проектів готельно-ресторанних комплексів як у масштабах регіону, так і в Україні в цілому. Апробація цих питань на об'єктах житлового та залізничного будівництва [4] підтверджує це ствердження.

Слід зазначити, що питанням, пов'язаним з реалізацією інвестиційних проектів на стадії експлуатації, взагалі не приділялась увага. Огляд літературних джерел дозволяє сконцентруватися на наступних проблемах:

1. Підписання договорів між замовником і підрядником, які б містили економічні показники стадії експлуатації у прив'язці до часу. Це дозволило б: проектувальникам – точно підраховувати економічну ефективність проекту, замовникам – виконувати свої інвестиційні зобов'язання у взаємозв'язку з експлуатаційною фазою проекту, а будівельникам – отримати додаткові прибутки за рахунок скорочення термінів будівництва у взаємозв'язку з фазою експлуатації.

2. Визначення термінів будівництва інвестиційного проекту, його початку, а головне – закінчення, оскільки термін закінчення за кордоном обов'язково прив'язаний до піку сезону залежно від призначення об'єкта, що дозволить значно підвищити прибутки.

3. Створення суміжного центру управління інвестиційним проек-

том, який би враховував цілі максимального отримання прибутку з мінімальними витратами. Такий центр, як свідчить зарубіжна практика здійснення інвестиційних проектів, створюється спільно проєктувальниками, будівельниками і замовниками.

Таким чином, визначення економічної ефективності інвестиційних проєктів на підставі дисконтованих витрат і результатів повертає нас до врахування етапів будівельного лагу, що врешті решт дозволить всебічно врахувати витрати і результати інвестиційного проєкту і максимально підвищити його економічну ефективність.

1.Писаревський І.М. Удосконалення організації управління економічними процесами: часовий, фінансовий, організаційний аспекти (на прикладі будівництва і реконструкції залізниць України). – Харків: УкрДАЗТ, 2004. – 126 с.

2.Писаревский И.М. К вопросу управления временем перехода производственной системы от исходного состояния к целевому // Вісник економіки транспорту і промисловості. Вип.5-6. – Харків: УкрДАЗТ, 2004. – С.80-85.

3.Писаревский И.М. К вопросу определения «финансово-временных» полей в системе ограниченный организационно-технологического проектирования строительства и реконструкции железных дорог // Вісник економіки транспорту і промисловості. Вип.8. – Харків: УкрДАЗТ, 2004. – С.132-138.

4.Писаревський І.М. Стратегічні аспекти адаптивного проєктування організації робіт з будівництва та реконструкції залізниць // Коммунальное хозяйство городов: Науч.-техн. сб. Вип.71. – К.: Техніка, 2006. – С.125-130.

Отримано 12.02.2009

УДК 640.43 (477.54)

А.І.УСІНА, Т.П.КОНОНЕНКО, канд. техн. наук
Харківський державний університет харчування та торгівлі
І.В.СЕГЕДА
Харківська національна академія міського господарства

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЯКІСНОГО СЕРВІСУ РЕСТОРАНАМИ ПЕРШОГО КЛАСУ МІСТА ХАРКОВА

Досліджуються сучасні підходи до формування високоякісного сервісу ресторанами першого класу м.Харкова з урахуванням попиту та вимог споживачів до послуг.

Індустрія гостинності, одна з найбільших галузей світової економіки, сьогодні бурхливо розвивається у всіх країнах світу, в тому числі й Україні. Такий розвиток залежить від рівня витрат споживачів послуг, що надають підприємства. Важливішою складовою індустрії гостинності є ресторанне господарство.

Метою даної статті є дослідження вимог і побажань споживачів до послуг ресторанів першого класу і якості обслуговування. Об'єктом дослідження виступають ресторани першого класу м.Харкова.

В сучасних умовах, особливо у великих містах, підприємства рес-